

A katasztrófavédelem vízvédelmi és vízgazdálkodási hatáskörei a katonai hatósági eljárásokban

IV. Katonai Hatósági Konferencia
Balatonakarattya, 2017. május 3 - 4.

Készítette: Kozma Géza (JNSZMKI, Hatósági Osztály)

Hatósági eljárások

- 1. sajátos építményfajták körébe tartozó honvédelmi és katonai célú építményekre vonatkozó építésügyi hatósági engedélyezési eljárások
- 2. vízjogi engedélyezési eljárások
- 3. kármentesítések

1. Sajátos építményfajták körébe tartozó honvédelmi és katonai célú építményekre vonatkozó építésügyi hatósági engedélyezési eljárások

Jogsabályi háttér:

A sajátos építményfajták körébe tartozó honvédelmi és katonai célú építményekre vonatkozó építésügyi hatósági engedélyezési eljárások szabályairól szóló 40/2002. (III. 21.) Korm. rendelet szabályozza.

Hatálya kiterjed: 1. § (1) bekezdés alapján

- a) a honvédelmi és katonai célú építmények,
- b) a honvédelmi és katonai célú ingatlanon álló, vagy oda tervezett sajátos építményfajták körébe tartozó építmények (a villamosenergia-ipari, távhőellátási és a bányafelügyelet hatáskörébe tartozó sajátos építmény kivételével),
- c) az állami repülések céljára szolgáló repülőterek, valamint a közös felhasználású katonai és polgári repülőtérré fejleszthető állami repülések céljára szolgáló repülőterek

építésügyi hatósági eljárásaiban kell alkalmazni.

(2) E rendeletet a honvédelmi és katonai célú ingatlant érintő telekalakítási eljárásokban.

Jogsabályi háttér

Kijelölés: 40/2002. (III. 21.) Korm. rendelet 1. számú melléklet 7. pontja:

Bevonás és közreműködés feltétele:

- Ha az építési tevékenység megkezdéséhez környezetvédelmi és egységes környezethasználati engedély nem szükséges (a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet)

Szakkérdések:

- Az épületnek az árvíz és a jég levonulására, a mederfenntartásra gyakorolt hatásának vizsgálata.
- A tevékenység a felszín alatti vizek védelmére vonatkozó követelményeknek,
- az ivóvízbázis védelmére vonatkozó követelményeknek a kérelemben foglaltak szerint vagy további feltételek mellett megfelel-e.
- **Felszíni vizekre gyakorolt hatás vizsgálata???**

Az épületnek az árvíz és a jég levonulására, a mederfenntartásra gyakorolt hatásának vizsgálata

Jogszabályi háttér: A nagyvízi meder, a parti sáv, a vízjárta és a fakadó vizek által veszélyeztetett területek használatáról, hasznosításáról, valamint a folyók esetében a nagyvízi mederkezelési terv készítésének rendjére és tartalmára vonatkozó szabályokról szóló 83/2014. (III. 14.) Korm. rendelet.

Fogalmak:

- **Parti sáv:** a vizek partvonalala, valamint a közcélú vízellétesítmények mentén húzódó és e rendelet szerint meghatározott szélességű területsáv, amely az azokkal kapcsolatos szakfeladatok ellátását szolgálja.
- **Nagyvízi meder:** a vízfolyást vagy állóvizet magában foglaló terület, amelyet az árvíz levonulása során a víz rendszeresen elborít, és amelyet a mértékadó árvízszint vagy az eddig előfordult legnagyobb árvízszint közül a magasabb jelöl ki (a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény).

A parti sávra vonatkozó rendelkezések

- A vizek és a közcélú vízilétesítmények kezelésére jogosult és köteles személyek a vizek és közcélú vízilétesítmények mentén az azokkal kapcsolatos vízgazdálkodási szakfeladataik ellátására, a meder megközelítésére az e rendeletben meghatározott szélességig terjedő parti sávot használhatnak (szakfeladatok: mérések, vizsgálatok, szemlék, ellenőrzések, továbbá fenntartási és helyreállítási munkák esetenkénti vagy rendszeres ellátása).
- A parti sáv szélessége:
  - a) a Duna, a Tisza, a Dráva, a Körösök és a Bodrog mindkét partján a partvonalától számított 10 méterig,
  - b) az a) pontban nem említett egyéb kizárólagos állami tulajdonú vízfolyások, tavak, tározók és holtágak mentén a partvonalától számított 6 méterig,
  - c) az a) és b) pontba nem tartozó vizek és közcélú vízilétesítmények partvonalától számított 3 méterig terjed.
- A tulajdonos vagy a fenntartó kérelmére a vízügyi hatóság a fentiekben meghatározott szélességtől eltérő, de legfeljebb 10 méter szélességű parti sávot is megállapíthat, ha azt a szakfeladatok ellátása feltétlenül indokolja.
- A parti sávot is magába foglaló parti ingatlan a szakfeladatok közérdekű ellátására figyelemmel használható, hasznosítható.

A folyók nagyvízi medrének használata és hasznosítása

- A nagyvízi mederben a termőföld más célú hasznosításának megvalósítására, a művelési ág megváltoztatására, valamint építménynek a nagyvízi mederben történő elhelyezésére vonatkozó hozzájárulás megadása előtt a folyószakasz mederkezelőjének vizsgálnia kell a kérelemben foglaltaknak az árvíz és a jég levonulására gyakorolt hatását.
- A vizsgálatot követően a nagyvízi mederben a termőföld más célú hasznosításához, a művelési ág megváltoztatásához a mederkezelő nem járulhat hozzá, ha az az árvíz és jég levonulását akadályozza vagy kedvezőtlenül befolyásolja.

Vagyonkezelői hozzájárulás!

A tevékenység a felszín alatti vizek védelmére vonatkozó követelményeknek a kérelemben foglaltak szerint vagy további feltételek mellett megfelel-e.

Jogszabályi háttér:

- A felszín alatti vizek védelméről szóló 219/2004. (VII.21.) Korm. rendelet.
- A földtani közeg és a felszín alatti víz szennyezéssel szembeni védelméhez szükséges határértékekről és a szennyezések méréséről szóló 6/2009. (IV.14.) KvVM-EüM-FVM rendelet.

A felszín alatti vizek védelméről szóló 219/2004. (VII.21.) Korm. rendelet

- Mennyiségi és minőségi védelem
- Műszaki védelem
- Szennyező anyag bevezetési és elhelyezési engedélyezés
- Adatszolgáltatás (FAVI)

Az ivóvízbázis védelmére vonatkozó követelményeknek a kérelemben foglaltak szerint vagy további feltételek mellett megfelel-e.

Jogsabályi háttér:

A vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást szolgáló vízellétesítmények védelméről szóló 123/1997. (VII. 18.) Korm. rendelet.

Főbb követelmények, előírások:

- A rendelet hatálya az ivóvízminőségű vízigények kielégítését, az ásvány- és gyógyvízhasznosítást szolgáló, igénybe vett, lekötött vagy távlati hasznosítás érdekében kijelölt vízbázisokra, továbbá az ilyen felhasználású víz kezelését, tárolását, elosztását szolgáló vízellétesítményekre terjed ki, amelyek napi átlagban legalább **50 személy vízellátását biztosítják**.
- Ezen vízbázisokat, vízellétesítményeket e rendelet szerinti fokozott védelemben kell tartani.
- Közcélú vízellétesítmény létesítéséhez, üzemeltetéséhez vagy ilyen célt szolgáló vízhasználatához, továbbá a jövőbeni ivóvízellátás célját szolgáló vízbázisok (a továbbiakban: távlati ivóvízbázis) védelme érdekében e rendelet szerinti védőidomot, védőterületet, védősávot kell kijelölni.
- Saját célú vízellétesítmény esetén a védőidom, a védőterület, a védősáv kijelölhető.

Fogalmak

- vízbázis
  - a) igénybe vett: olyan vízbázis, amelynek vízkészletét részben vagy teljes mértékben már igénybe veszik,
  - b) lekötött: olyan igénybe még nem vett, elvi vízjogi engedéllyel már lekötött lehetséges vízbázis, amelyről már tudott, hogy a felszín alatti víz kitermelésére alkalmas víznyerő területet ki és milyen célra fogja igénybe venni,
- védőidom: az üzemelő vagy tervezett vízkivételi műveket (berendezéseket) körülvevő felszín alatti térrész, amelyet a vízkivétel (ivó-, ásvány- vagy gyógyvíz) – mennyiségi, minőségi – védelme érdekében a környezeténél fokozottabb biztonságban kell tartani;
- védőterület: az üzemelő vagy tervezett vízkivételi műveket (berendezéseket) körülvevő terület, amelyet a vízkivétel (ivó-, ásvány- vagy gyógyvíz) – mennyiségi, minőségi – védelme érdekében a környezeténél fokozottabb biztonságban kell tartani. A védőterület általában körülveszi a vízkivételi műveket, de egyes esetekben azoktól elszakadva is megjelenhet, amely az előbbi cél elérése érdekében szükséges korlátozásokkal (tilalmakkal) hasznosítható;
- hidrogeológiai védőidom, védőövezet rendeltetése: a le nem bomló szennyező anyagok elleni védelem, amelyet vagy a vízkivétel teljes utánpótlódási területére (vízgyűjtőjére) vagy meghatározott részére kell kijelölni (50 éves elérési idő).

2. Vízjogi engedélyezési eljárások

Jogszabályi háttér:

- a vízgazdálkodási hatósági jogkör gyakorlásáról szóló 72/1996. (V. 22.) Korm. rendelet
- a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény
- a vízjogi engedélyezési eljáráshoz szükséges kérelemről és mellékleteiről szóló 18/1996. (VI. 13.) KHVM rendelet

Hatáskörök:

- Felszíni és felszín alatti vizek védelme
- Vízbázis védelem
- Az árvíz és a jég levonulására, a mederfenntartásra gyakorolt hatásának vizsgálata

Vízjogi engedélyek típusai:

- létesítési
- üzemeltetési
- fennmaradási
- megszüntetési

Esetlegesen előforduló vízellátási intézkedések a honvédségi objektumokban:

- fúrt kút
- csapadékvíz elvezető rendszer
- ivóvízvezeték
- szennyvízvezeték
- vízkezelés
- szennyvíztisztítás

3. Kármentesítések

Jogszabályi háttér:

- Felszín alatti vizek védelméről szóló 219/2004. (VII.21.) Korm. rendelet
- A földtani közeg és a felszín alatti víz szennyezéssel szembeni védelméhez szükséges határértékekről és a szennyezések méréséről szóló 6/2009. (IV.14.) KvVM-EüM-FVM rendelet.

Engedélyező hatóság:

Kormányhivatalok Járási Hivatala Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztálya

Szakaszai:

- Tényfeltárás (kockázatelemzés!)
- Műszaki beavatkozás (a „D” szennyezettségi határérték eléréséig)
- Kármentesítési monitoring

Köszönöm a megtisztelő figyelmet!